

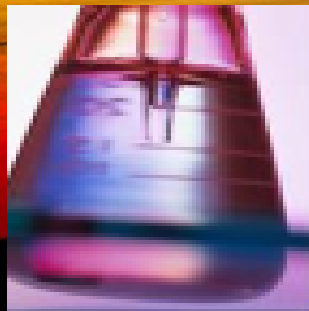

انواع پانسمان های مورد استفاده در زخم های فشاری قسمت اول

ارائه دهندگان سمیه سرائی کارشناس ارشد پرستاری
حدیثه پناهی کارشناس ارشد آموزش بهداشت

کاربرد پانسمان ها در مدیریت زخم های فشاری

عوامل موثر در انجام مدیریت زخم در منزل

- **تغییر در سیاست های درمانی مراقبتي :** تمایل به کوتاه نمودن دوره بستري بودن بیمار بدنبال انجام جراحی ها و مشکلات طبي
- افزایش جمعیت سالمندان
- افزایش بارز نیاز به درمان زخم در محیط منزل بنا به علل مختلف

اولین نکته در امر مراقبت از زخم

- سرپرستی مناسب محیط با هدف بهبودی برای پیشگیری از شکنندگی پوست از طریق هردو روش های مستقیم و غیرمستقیم

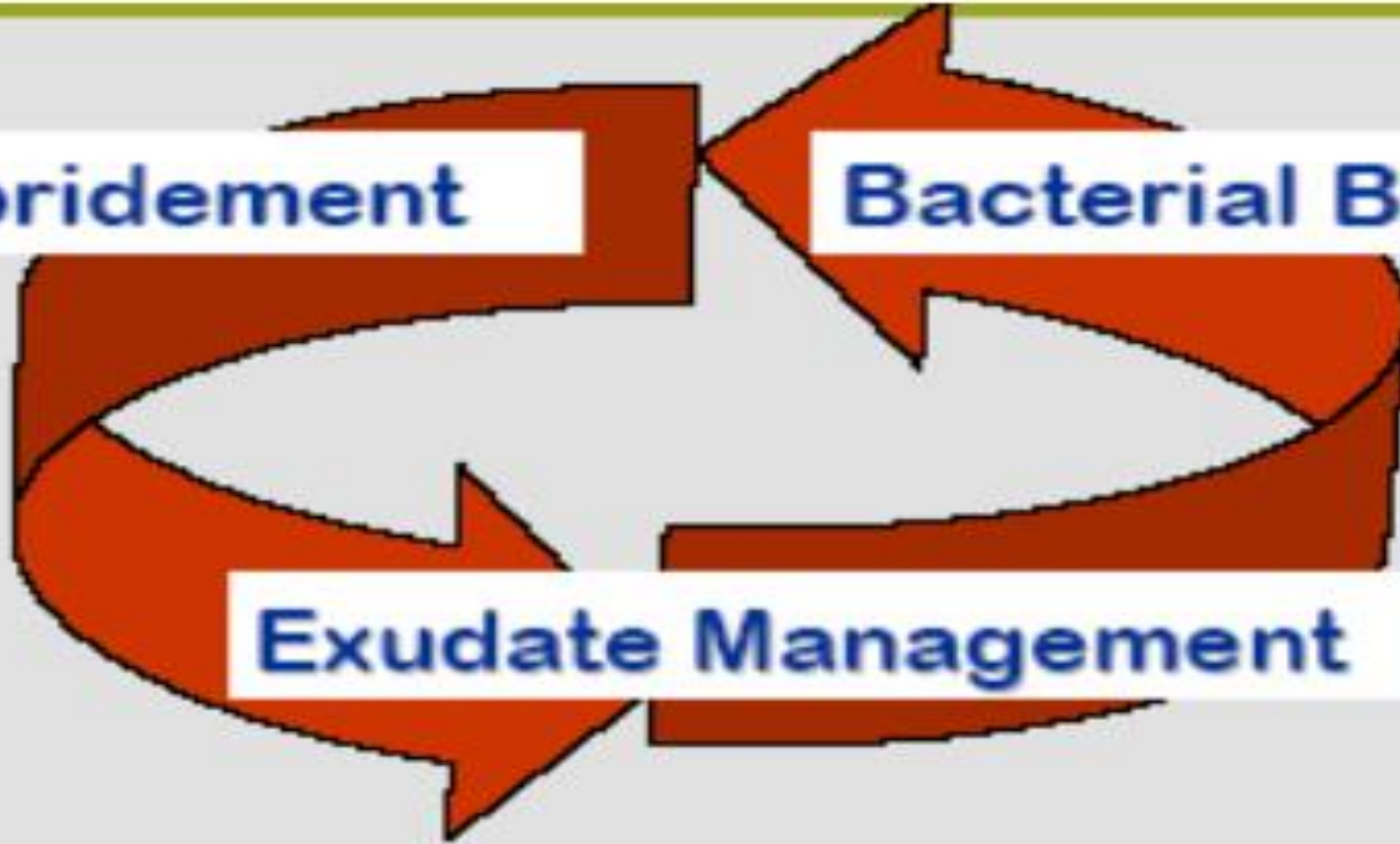

Wound Bed Preparation Wound

Debridement

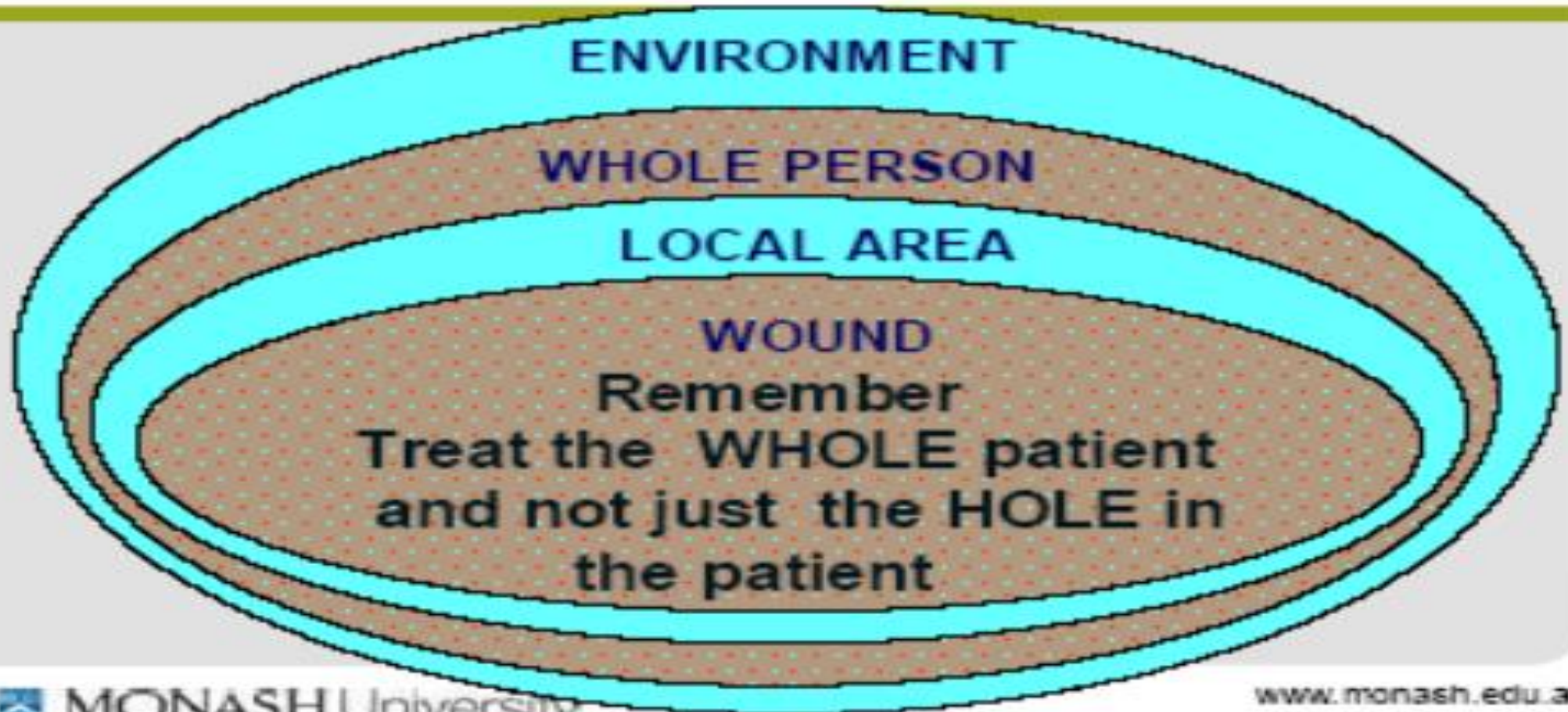
Bacterial Balance

Exudate Management

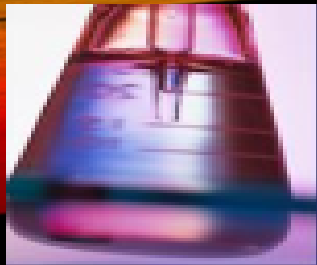
Assessment

General Rules for Dressings Use

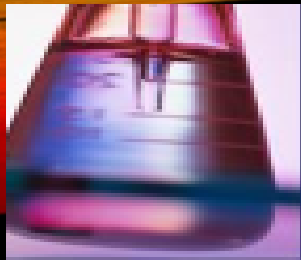

اصول کلی در کاربرد پانسمانها

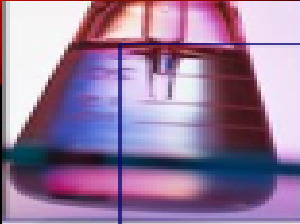
- پانسمان باید ۲ تا ۳ سانتیمتر بزرگتر از زخم باشد.
- پانسمان باید ۳/۱ بالا و ۳/۲ زیر زخم قرار گیرد.
- وقتی که ضربه می خورد و آسیب می بیند باید برداشته شود.
- در بیماران سالمند با توجه و مراقبت بیشتر برداشته شود.
- در صورت لزوم در موقع برداشتن زیر دوش اقدام به این عمل شود.
- پانسمان های آلژینات را از قبل مرطوب نکنید.

نکات مورد توجه

- همانطوریکه زخم تغییر می کند نیازهای یافت نیز تغییر می کند .
- آیا مارک مورد نظر شما در دسترس می باشد؟
- آیا واقعا این مارک از نظر کیفیت با سایر مارک ها متفاوت است؟
- کدامیک از این انواع پانسمان ها برای مدت طولانی مناسب هستند؟
- قیمت آنها چقدر است؟
- آیا در مراکز بهداشتی – مراقبتی این محصولات پیشنهاد می شود؟

هیچیک از پانسمانها نمی توانند همه نیاز ها را برآورده سازند.

اهداف پانسمان

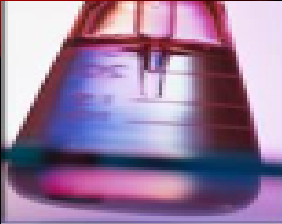
- جذب ترشحات
- پیشگیری از آلودگی
- پیشگیری از آسیب های مکانیکی به زخم
- کمک به حفظ فشار برای پیشگیری از خونریزی زیاد
- فراهم نمودن رطوبت برای محیط زخم
- فراهم ساختن راحتی بیمار

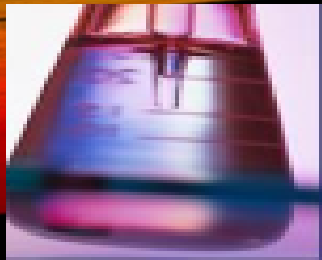
انتخاب محصولات

- دفعات تعویض پانسمان
- سهولت استفاده از محصولات
- توانایی مراقبت کننده
- دسترسی به محصولات
- عوامل مربوط به هزینه ها/ بازپرداخت ها

پانسمان

- برخلاف عقیده رایج در خصوص خشک نگه داشتن زخم التیام زخم ها در محیط مرطوب بسیار سریعتر از زمانی است که زخم در معرض هوا خشک می شود.
- مکانیسم های زیادی در این میان دخیل هستند که از آن جمله می توان به تسهیل مهاجرت سلولی، تحریک فیبروبلاست ها برای ترشح کلاژن، تشکیل بستر مناسب برای انتقال آنزیم ها و هورمون ها مانند هورمون رشد، تحریک ماکروفاژها ، تسهیل دبریدمان اتولیپتیک ، .... اشاره نمود.

پانسمان های سنتی

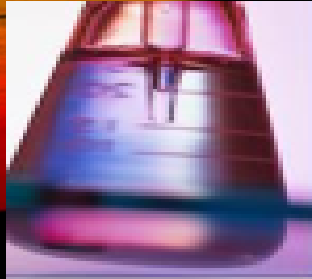
Traditional dressings

- بسیاری از ویژگیهای یک پانسمان ایده آل را ندارند.
- آنها ذرات و باقیمانده فیبر و الیاف خود را در زخم به جای می گذارند.
- این پانسمان ها به بستر زخم چسبیده و آنرا خشک و دهیدراته می کنند .
- و نیاز به تعویض مکرر و مراقبت پرستاری ماهرانه دارند.
- این پانسمان ها نبایستی مستقیم روی سطح مرطوب زخم گذاشته شوند و استفاده از آنها محدود به شرایطی است که زخم خشک و تمیز بوده و یا فقط بعنوان پانسمان ثانویه استفاده شوند (برای جذب اگزودا و یا برای محافظت و جدا سازی زخم).

Treatment Options

Dressing Classes

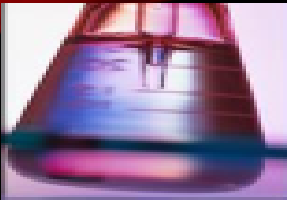
دسته بندی پانسمان ها

Dressings can be divided into 2 broad ■

■ پانسمان ها می توانند به ۲ دسته کلی تقسیم شوند :

■ پانسمان های غیرفعال

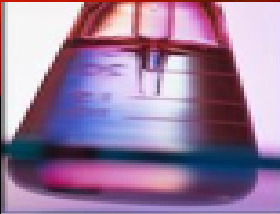
■ پانسمان های فعال / بیواکتیو

Topical Wound Care Products

Alginates/Fiber Gelling Dressings
Antimicrobials
Collagen
Contact Layers
Foams
Gauze & Impregnated Gauze
Hydrocolloid
Hydrogels (Amorphous)
Topical Debriders
Negative Pressure Therapy
Compression Therapy

Dressings

- **Inert Dressings**
- **Film/Island Films/Impregnated**
- **Strips**
- **Hydrocolloids**
- **Foams**
- **Alginates**
- **Hydroactives**
- **Hydrogels**

Passive Dressings Wet to dry Gauze True Costs

COST COMPARISON OLD v NEW SALINE/GAUZE v DUODERM

ITEM	NORMAL SALINE GAUZE 4 X 2 DRESS	DUODERM TWICE A WEEK
NURSING TIME	\$140.00(4hrs)	\$6.00(1hr)
DRESSING START (2hrs)	\$ .15.00	\$ .20.00
PAPER TOWEL	\$ .34.00	\$ .45.00
GLAD HAND(Dressing)	\$ .24.00	\$ .30.00
PLASTIC BAG	\$ .20.00	\$ .45.00
DRESSING PICK	\$ 10.00	\$ .30.00
GAUZE(4x2inch)	\$ 0.25	NIL
COMBINE DRESSING	\$ 0.50	NIL
NORMAL SALINE	\$ 0.24	\$ .20.00
TAPDRESSING	\$ 0.15.00	\$ .45.00
PLASTIC APRON	\$ 1.00	\$ .10.00
"GLUTTY"	\$ 4.00	\$ .20.00
INFECTIOUS WASTE BAG	\$ 1.00	\$ .30.00
INCINERATION & DISPOSAL	\$ 25.00	\$ .30.00
DUODERM	NIL	\$8.00.00
TOTAL COST FOR WEEK	\$240.00	\$17.00

WOUND RESEARCH UNIT [Martin/Sussman]

Dressing Types

- Gauze

- کاربرد محدودی در مراقبت های نوین از زخم دارد.
- برای زخم های عفونی که به تعویض مکرر پانسمان نیاز دارند مناسب است.
- در پیشبرد التیام های مرطوب مناسب نیست.

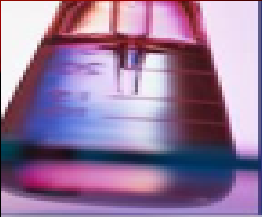
Gauze Packing

(Kerlix, Nu-gauze, 4 x 4s)

- توصیف : ارزان ؛
- کاربردها : برای پرکردن زخم ها برای حفظ رطوبت و جذب ترشحات ، ممکن است با محلول های آنتی بیوتیکی آغشته شود.
- توجهات : بصورت پک های سبک موجود است.
- اگر اجازه دهیم خشک شود، ممکن است باعث ساینده گی اطراف زخم و آسیب زخم شود

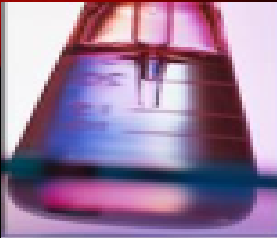

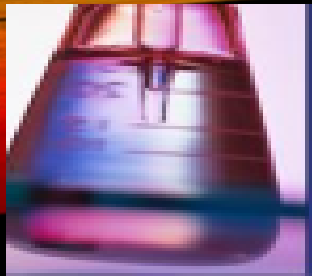
Gauze Dressings

- از کاربرد این پانسمان ها برای زخم های پاک و باز باید اجتناب نمود.
- باعث ایجاد درد در موقع برداشتن می شوند، چرا که ممکن است خشک شوند و بنابراین منتهی به پاره شدن و آسیب دیدن بافت زنده می شوند (البته وقتی خشک می شوند).
- در صورتیکه سایر پانسمان های نگهدارنده رطوبت در دسترس نبود، ترجیحا گاز مرطوب به گاز خشک باید مورد استفاده قرار گیرد.
- پانسمان های گاز را به عنوان پوشش پانسمانی برای کاهش تبخیر می توان بکاربرد.

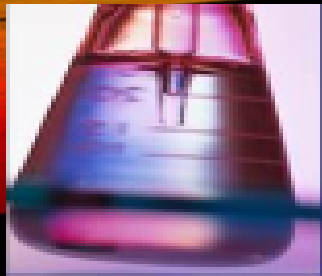

➤ گازهایی که دارای بافت شل هستند را برای زخم هایی با ترشحات زیاد بکار ببرید و گازهایی که دارای بافت سفت و محکم هستند را برای زخم های با ترشحات کم بکار ببرید.

➤ در مواقعی که سایر اشکال پانسمان های نگهدارنده رطوب در دسترس نیستند، زخم های که دارای بافت های صدمه دیده وسیع و فضاهاى مرده هستند باید با گازهای آغشته و مرطوب شده به نرمال سالین ترجیحا به صورت پک شده پر شده ، برای اجتناب از ایجاد فشار روی بستر زخم بکار روند.

- این گازهای پک شده را برای پیشبرد جذب ترشحات مکرر را تعویض کنید.
- برای پرکردن زخم های عمیق از گازهای لوله شده یا نواری شده استفاده کنید، پانسمان های گاز تنها و چند تایی را بکار ببرید ، زیرا که نگهداری گاز در بستر زخم می تواند باعث ایجاد یک منبع از عفونت گردد.
- توجه داشته باشید که اشکال آغشته شده گاز برای پیشگیری از تبخیر رطوبت از پانسمان های گاز مرطوب بطور مداوم بکار می رود.

- نحوه کاربرد این پانسمان ها و کارکردن با آنها بسیار متنوع است.

- دلایل عدم کاربرد:

- شیوع بالای میزان عفونت

- درد خصوصا در هنگام کاربرد برای برای زخم های مزمن باز از جمله در هنگام استفاده برای زخم های فشاری

- وقت گیر بودن

- نیاز به تجهیزات زیاد

سالمین یا گازهای مرطوب
برای محافظت زخم ترجیحا
برای اجازه دادن به اینکه
زخم از خارج خشک شود
بکار می روند.

Contact Layer Dressings

(Greasy gauzes, N-terface, Adaptic, Xeroform, Mepitel)

■ توصیف :

■ غیر چسبنده ، پیشگیری کننده از ضربه ، اجازه می دهد که ترشحات از طریق پانسمان عبور کنند و توسط یک پانسمان ثانویه جذب شوند؛ ارزان است.

■ کاربرد : در زخم های سطحی با حداقل ترشحات ملایم (متوسط)

■ موارد عدم استفاده : اگر هدف پاکسازی کامل زخم باشد.

Dressing Types

■ Hydrocolloids

- حاوی ژلاتین یا پکتین هستند که با ترشحات هضم می شوند.
- ضد آب هستند و به دبریدمان اتولیتیک کمک می کنند.
- در زخم های فشاری مرحله سطح دو بکار می رود.
- باعث حفظ رطوبت در زخم می گردد.
- ذرات مربوط به پانسمان می توانند جذب بستر زخم شوند.

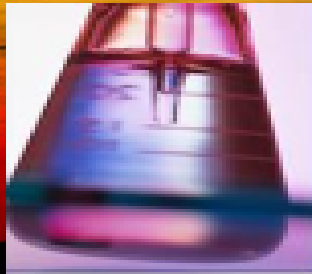

Hydrocolloids

(Duoderm, Comfeel)

- توصیف : جذب ترشحات ، حفظ رطوبت ؛ دارای عایق مجزا ، محافظت کننده از عفونت ثانویه ؛ غیر قابل نفوذ
- قابل انعطاف ، ضد آب ، ایجاد سد فیزیکی
- دبرید کننده
- کاربردها : زخم های سطحی ، با حداقل ترشحات ملایم (متوسط)
- موارد عدم استفاده : زخم های عفونی

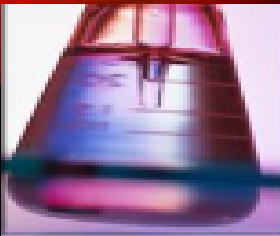

Hydrocolloid dressings

- خطر کمتری برای ایجاد عفونت نسبت به پانسمان گاز دارد.
- نباید روی زخم های عفونی یا زخم های حفره ای یا شکاف های سینوسی بکار رود.
- پانسمان های هیدروکلوئیدی یک تاثیر بیشتری روی التیام زخم نسبت به گاز آغشته به نرمال سالین یا گاز آغشته به پارافین دارد.

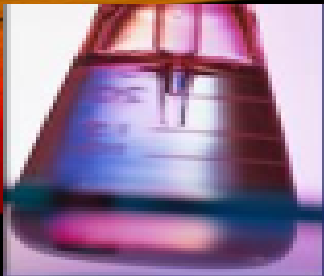

Hydrocolloids

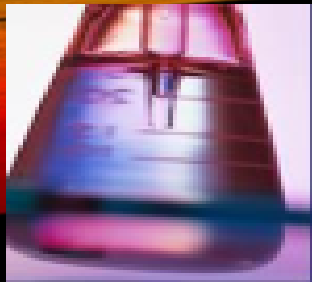
هیدروکلوئیدها

- این پانسمان ها نیاز به پانسمان ثانویه ندارند.
- ترکیبات مختلف و متفاوتی برای ساخت آنها استفاده می شود.
- ترکیباتی مانند: کربوکسی متیل سلولز - پکتین و ژلاتین - آلژینات سدیم و کلسیم و ...
- انواع ورقه ای آنها مانند پانسمان های شفاف نسبت به آب میکروارگانیسم ها نفوذ ناپذیرند اما گازها و بخار آب را از خود عبور می دهند.

- در تماس با ترشحات زخم در زیر پانسمان ژلی تشکیل می شود که شیری رنگ بوده ظاهری شبیه چرک با بویی قوی دارد.
- پرستار و بیمار باید از این مسئله آگاه باشند چرا که ممکن است آنرا با عفونت اشتباه بگیرند.
- مزایای ذیل برای پانسمانهای هیدروکلوئید ذکر شده :
  - امکان استحمام بیمار بدون نیاز به تعویض پانسمان
  - سهولت پاک کردن پانسمان از آلودگی
  - کم هزینه تر بودن نسبی این روش پانسمان با توجه به تعداد تعویض کمتر و سرعت التیام بیشتر
  - بدون درد بودن تعویض پانسمان

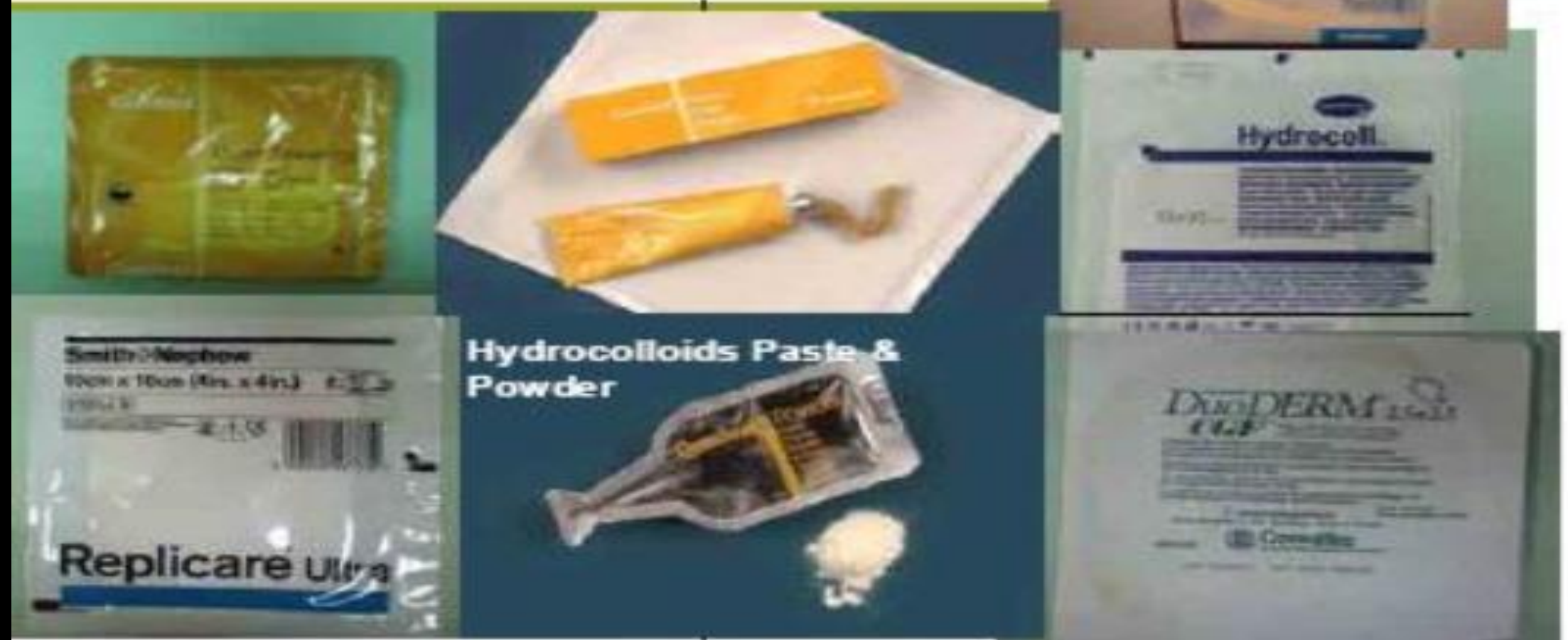
- این ژل با ایجاد محیط مرطوب و پیشگیری از خشک شدن زخم و همچنین حمایت از رشته های آزاد اعصاب درد را نیز تسکین می دهد.
- از چسبیدن پانسمان به زخم جلوگیری می کند.
- تا زمانی که این ژل پانسمان را اشباع ننموده نیاز به تعویض پانسمان نیست که این زمان می تواند از سه تا هفت روز ادامه یابد.
- موارد استفاده:
  - زخمهایی که ترشح متوسط تا کم دارند .
  - در زخم های حفره ای که به شکل سینوسی هستند (نوع خمیری آن مانند خمیر کامفیل).
  - در زخم های با ترشح زیاد (استفاده از پودر برای افزایش ظرفیت جذب و به تعویق انداختن زمان اشباع)

Hydrocolloid Dressing in Use

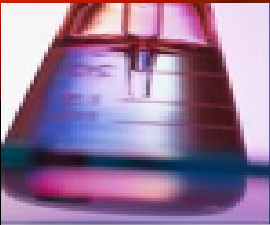
Hydrocolloids

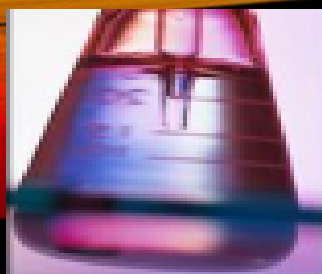
مزایا

- امکان استحمام بیمار بدون نیاز به تعویض پانسمان
- سهولت پاک کردن پانسمان از آلودگی
- کم هزینه تر بودن نسبی این روش پانسمان با توجه به تعداد تعویض کمتر و سرعت التیام بیشتر
- بدون درد بودن تعویض پانسمان

Hydrocolloid Dressings

- پانسمان های هیدروکلوئیدی را برای زخم های فشاری تمیز گروه/مرحله II در نواحی بدن ، جاییکه آنها ذوب می شوند.
- توجه داشته باشید که پانسمان های هیدروکلوئیدی را روی نواحی غیرعقونی، زخم های فشاری مرحله ۳ سطحی بکار ببرید.
- پانسمان های هیدروکلوئیدی در صورت آلوده شدن به مدفوع و سایر آلودگی ها باید تعویض نمود.

■ توجه کنید که پانسمان های پر کننده را در زیر پانسمان های هیدروکلوئیدی در زخم های عمیق برای پرکردن فضاهاى مرده مورد استفاده قرار دهید.

■ توجه داشته باشید که پانسمان های هیدروکلوئیدی را برای محافظت نواحی از بدن که در خطر جراحات های ناشی از اصطکاک قرار دارند یا خطر جراحات های ناشی از چسب بکار ببرید.

■ پانسمان های هیدروکلوئیدی را از روی نواحی شکننده پوست برای کاهش تروماهای پوستی بدقت و با ظرافت بردارید.

Hydrogels

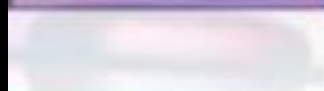
هیدروژل ها

- هیدروژل ها به دو شکل صفحه ای و ژل بدون شکل موجود هستند.
- این پانسمان ها درخود مقدار زیادی آب دارند که به همراه شبکه پلیمری تشکیل ژل می دهند. مثلا ژل کامفیل درخود ۹۰ درصد آب دارد.
- این پانسمان ها می توانند به زخم رطوبت داده و در صورت زیاد بودن ترشحات زخم حتی رطوبت گیری کنند.
- معمولا در لمس خنک هستند و می توانند درد بیمار را کاهش دهند.
- این پانسمان ها چون سطح زخم را خنک می کنند ایزولاسیون حرارتی را انجام نمی دهند.
- هیدروژل ها نیاز به پانسمان ثانویه مانند یک پانسمان شفاف یا گاز دارند.

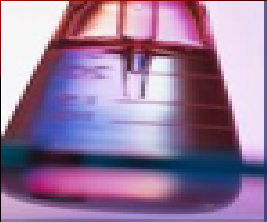

Hydrogels

(solid gel sheets or amorphous gel)

- توصیف : غیرچسبنده ؛ حفظ کننده رطوبت ؛ محافظت کننده زخم ؛ و امکان مشاهده زخم وجود دارد، غیرجاذب می باشد.
- کاربرد : زخم های سطحی با حداقل ترشحات ، ژل غیرمتبلور که روی زخم های نیمه خشک قرمز قبل از کاربرد پانسمان های مرطوب مالیده می شود؛ برای زخم های عروقی شریانی پانسمان خوبی است .
- موارد عدم استفاده : زخم های با ترشحات زیاد

Hydrogel Dressings

- پانسمان های هیدروژل روی زخم های فشاری سطحی با حداقل ترشحات بکار می رود.
- پانسمان های هیدروژل برای زخم های فشاری دردناک بکار می رود.
- پانسمان های هیدروژل ورقه ای برای زخم های فشاری بدون عمق و خطوط یا روی نواحی از بدن که در معرض خطر لیز خوردن پانسمان هستند بکار می رود.

Dressing Types

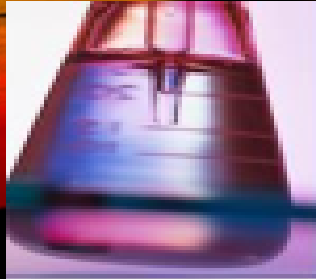

■ Hydrogel

- برای نرم کردن اسکار بکار می رود.
- در زخم های خشک ، حاوی اسکار سخت بکار می رود.
- باعث تسکین درد می شود.
- متشکل از سالین هیپرتونیک است.
- به پانسمان ثانویه نیاز دارد.

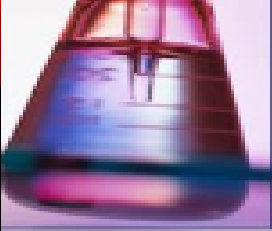

Hydrogels

پاتسمان هاي مرطوب كننده
براي زخم هاي خشك يا پوسته پوسته شده

- ورقه ای یا بدون شکل خاص و غیر شفاف
- باعث آبدار شدن اسکارها و یا پوسته ها می شوند.
- سبب دبریدمان اتولیتیک autolytic debridement-می شود.
- تسکین دهنده درد است .
- برای زخم های حفره ای استفاده می شود.
- با سرم نمکی باید پرداخته شود.
- به پاتسمان ثانویه نیاز دارد.

■ هیدروژل بی شکل برای زخم های فشاری عمیق و در حدفاصل نواحی از بدن که در معرض خطر لیز خوردن پانسمان وجود دارد بکار می رود.

■ هیدروژل های بی شکل برای زخم های فشاری که عفونی نیستند و گرانوله هستند بکار می روند.

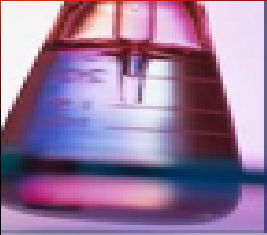
Hydrogels

Hydrogels in Use

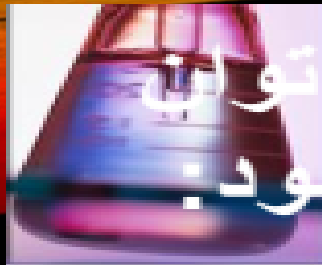

هیدروژل: Hydrogel Dressing

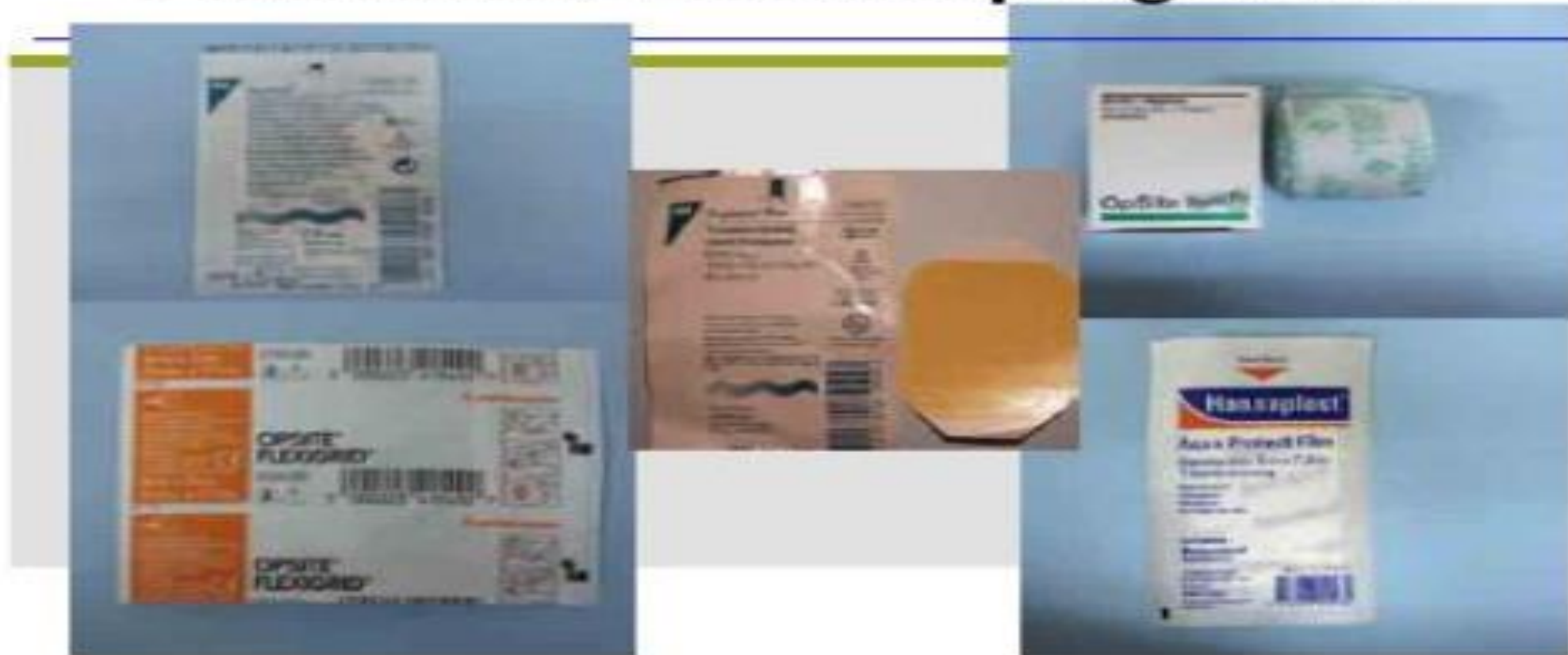
بیشتر حجم این پانسمانهای نیمه شفاف (حدوداً ۹۰٪) آب مقطر است و در ترکیب با ذرات جاذب رطوبت، غلظت متعادلی دارد که تناسب بین رطوبت دهی و رطوبت گیری حفظ میشود. باعث تجزیه و حل شدن بافت نکروز زخم بدون آسیب رساندن به سلولهای سالم میشود. بدون برداشتن پانسمان امکان معاینه زخم وجود دارد.

از دیگر خصوصیات این نوع پانسمانها می توان به موارد زیر اشاره نمود:

- کاهش و خارج کردن ترشحات و ترکیبات سمی و سرعت بخشیدن به بهبود بافت
- انتقال اکسیژن به زخم
- ممانعت از آلودگیهای میکروبی
- نرم و الاستیک با قدرت مکانیکی کافی
- امکان استفاده از دارو به همراه پوشش
- چسبندگی مناسب و تعویض آسان

Film/Island Films/Impregnated

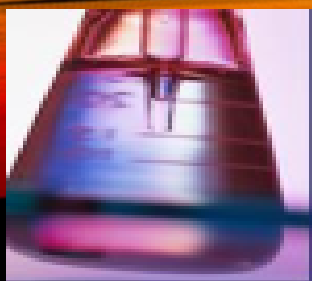

Film/Island Films/Impregnated

Films or Transparent Dressings

فيلم با پانسمان های شفاف

- پانسمان های شفاف بصورت ورقه ای شکل وقابل انعطاف بوده ومعمولا در یک طرف چسبدار هستند.
- لایه پلی اورتان ماده ای با حساسیت زایی بسیار کم است. این پانسمان ها بخار و گازها را عبور می دهند و نسبت به مایعات نفوذ ناپذیرند.
- پانسمان های شفاف بعضی از ویژگی های یک پانسمان ایده آل را دارند.
- ترشحات زخم درزیر پانسمان جمع شده ومحیط مرطوب ایجاد می کند.
- پانسمان های شفاف برای زخم های نسبتا کم عمق مانند محل اهدای پوست زخم های جراحی ویا بعنوان پانسمان ثانویه بر روی سایر پانسمان ها استفاده می شوند.
- از این پانسمان ها می توان برای پیشگیری از ایجاد وپیشرفت زخم بستر در مناطقی از پوست که در معرض فشار وسایش قرار دارند استفاده نمود.
- عواملی مانند میزان نفوذپذیری به بخار- ضخامت- راحتی- قابلیت ارتجاعی وسهولت مصرف وقیمت در انتخاب نوع فرآورده دخیل هستند.

Film Removal

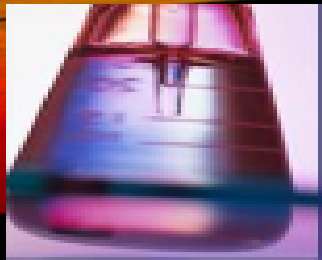

TRANSPARENT FILM

Transparent Film Dressings

■ موارد کاربرد:

- محافظت نواحی از بدن که در معرض خطر ناشی از اصطکاک یا خطر جراحت های ناشی از چسب قرار دارند بکار می روند.
- دبریدمان اتولیتیک در مواقعی که فرد دچار ضعف ایمنی نباشد بکار می رود.
- بعنوان یک پانسمان ثانویه برای زخم هایی که با آلژینات ها درمان می شوند یا سایر پرکننده های زخم که احتمالاً در بستر زخم برای یک دوره گسترده زمانی باقی می مانند بکار می روند.

FOAM DRESSING

Foams

Absorbing Dressings (for medium to high exudate)

Polyurethane Foam

(Mepilex, Biatain, LyoFoam)

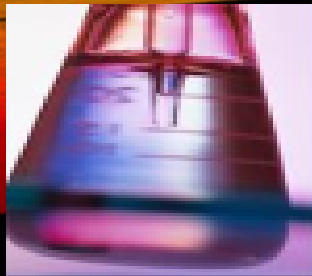
- توصیف : فوم غیر چسبنده؛ جاذب ترشحات ، عایق ؛ محافظت متغیر در برابر آلودگی های محیطی (لایه بیرونی آن ضد آب و دافع ترشحات است)

- کاربردها : زخم های سطحی مرطوب ، پوششی برای زخم های عمقی است.

- به مدت ۳ تا ۵ روز باقی می ماند و یا هرگاه لایه خارجی آن به میزان حداقل ۵۰٪ اشباع گردید تعویض می شود.

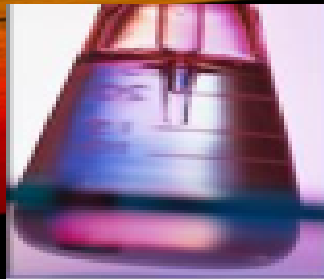

Foams

فوم ها

- پانسمان هایی صفحه ای شکل با ضخامت های مختلف بوده و ممکن است در یک سمت با یک لایه فیلم شفاف چسبدار پوشانده شده باشند.
- از جمله آنها می توان به پانسمان کامفیل اشاره نمود.
- فوم ها را با توجه به قدرت جذب بالا در اغلب زخم های پر ترشح به ویژه در مرحله گرانولا سیون می توان استفاده نمود.
- با داشتن حفرات بیشمار اگزودای زیادی را جذب و در خود نگه می دارند.
- در سطح خارجی آن یک لایه نیمه تراو پوشیده شده است که امکان تبخیر و تبدلات گازی را فراهم میکند.

Foam Dressings

- پانسمان های فوم روی زخم های فشاری مرحله ۲ و زخم های سطحی درجه ۳ کاربرد دارد.
- استفاده از پانسمان های فوم را روی زخم های دردناک بکار ببرید.
- باید توجه داشته باشید که این پانسمان ها را روی نواحی از بدن که در معرض خطر جراحت های ناشی از shear است بکار ببرید.

Dressing Types

■ Foam

- شدیداً جاذب هستند.
- نیاز به تعویض مکرر ندارند(تا ۷ روز می توانند روی زخم باقی بمانند)
- روی زخم های مرحله دو تا چهار ترشح دار بکار می روند.
- روی زخم های خشک نباید بکار روند.

مَشْكُورَم
خسینه نباشید

